

Vergaderjaar 2008–2009

31 924 G

Jaarverslag en slotwet BTW-compensatiefonds en wijziging van de Wet op het BTW-compensatiefonds

Nr. 5

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 8 juni 2009

De vaste commissie voor Financiën¹, heeft over het jaarverslag 2008 van het BTW-compensatiefonds (31 924 G, nr. 1) de navolgende vragen ter beantwoording aan de regering voorgelegd.

De vragen zijn op 28 mei 2009 voorgelegd. Bij brief van 4 juni 2009 zijn ze door de minister van Financiën beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Blok

De griffier van de commissie,
Berck

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (CU), Van der Burg (VVD), Van Dijck (PVV), Spekman (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA), Vos (PvdA), Bashir (SP), Sap (GL) en Linhard (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Remkes (VVD), Pieper (CDA), Aptroot (VVD), De Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Mastwijk (CDA), Elias (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Smilde (CDA), Anker (CU), Nicolai (VVD), De Roon (PVV), Kuiken (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA), Roefs (PvdA), Van Gerven (SP), Vendrik (GL) en Smeets (PvdA)

1

Kan het totale garantiebedrag van ca. € 48,5 miljoen nog stijgen? Zo ja, wat is de absolute bovengrens?

De maximale schade van € 48,5 mln. is vastgesteld door een extern onderzoeksbureau. Het is niet de verwachting dat dit bedrag nog zal stijgen. Echter, de Europese Commissie moet nog definitief goedkeuring verlenen.

2

Welke gevolgen heeft het naar voren halen van investeringen door gemeenten voor de omvang van het BCF?

De omvang van het BCF zal naar verwachting tijdelijk in omvang toenemen als gevolg van het naar voren halen van investeringen door gemeenten. Als de uitgaven van gemeenten stijgen, neemt de omvang van het BCF in de regel in evenredigheid toe. Daar het om het naar voren halen van investeringen gaat, zullen deze investeringsuitgaven in latere jaren niet drukken op het BCF.

3

Sommige gemeenten en provincies hebben onterecht btw gedeclareerd bij de EU. Waarom hoeven betrokken subsidieontvangers door hen gedeclareerde btw niet terug te betalen en wordt dit gedekt door het ministerie van Financiën (€ 48,5 miljoen euro)? Hiermee komt het financiële risico dus bij het Rijk te liggen. Behoren deze declaraties met het beëindigen van de garantstelling per 18 juni 2007 nu echt tot het verleden? Wat voor kosten verwacht het ministerie nog te maken door nog lopende projecten?

Het ministerie van Financiën heeft de garantstelling in 2003 afgegeven om onzekerheid bij subsidieverstrekkingen en -ontvangers weg te nemen. Pas op 18 juni 2007 is duidelijk geworden dat btw niet bij de EC gedeclareerd kan worden indien de btw reeds gecompenseerd is door het BTW-compensatiefonds. Met het oog hierop heeft het ministerie van Financiën de garantstelling per 18 juni 2007 beëindigd. Gemeenten en provincies kunnen niet langer de btw die reeds gecompenseerd is door het BTW-compensatiefonds declareren bij de EC. Het totale garantiebedrag van € 48,5 mln. bevat naast de afgeronde projecten tot 18 juni 2007 ook de btw voor de lopende projecten die zijn ingediend voor 18 juni 2007, het ministerie verwacht derhalve geen extra kosten.

4

Hoe is de informatievoorziening naar partijen dat per 18 juni 2007 de garantstelling is beëindigd verlopen? Is het technisch gezien mogelijk om toch nog betaalaanvragen bij de Commissie in te dienen waardoor nu, bij het ontbreken van de garantstelling door Financiën, onzekerheid bij subsidieverstrekkingen en -ontvangers kan ontstaan? Zo ja, is dit voorgekomen? Zo ja, hoe vaak is dit gebeurd? Om wat voor bedragen gaat het dan? Wat wordt er aan gedaan om dergelijke betaalaanvragen in de toekomst niet meer plaats te laten vinden?

De ministers van Financiën en van Economische Zaken hebben gezamenlijk een brief gestuurd naar alle gemeenten en provinciebesturen en managementautoriteiten. Deze brief is ook gepubliceerd in de Staatscourant¹. In deze brief staat dat de btw uitgaven die voor compensatie bij het BTW-compensatiefonds in aanmerking komen geen onderdeel meer mogen uitmaken van de betalingsaanvragen aan de Europese Commissie. Er kan geen onzekerheid bij de subsidieverstrekkingen en -ontvangers meer ontstaan omdat duidelijk is dat er geen bij het BTW-compensatiefonds compensabele btw in Brussel kan worden gedeclareerd.

¹ Zie Staatscourant 2007, nr. 149/pag. 7.

5 en 6

In hoeverre is bij de correcties sprake van onbedoelde fouten dan wel fraude dan wel alles daar tussenin? Wat zijn de oorzaken van de fouten? Er is ten laste van de gemeenten, provincies en kaderwetgebieden in 2008 voor € 35 miljoen gecorrigeerd bij de controles. In 2007 was dit € 5,7 miljoen. Een verschil van € 29,3 miljoen. In 2008 waren er 95 controles tegen 69 in 2007. Alhoewel de hoeveelheid controles wel een deel van de verklaring van het verschil in geld is, is de stijging relatief gezien nog enorm. Hoe is dit te verklaren?

De stijging over 2008 wordt, naast de genoemde toename in de aantallen controles, in belangrijke mate veroorzaakt door enkele grote correcties (circa € 21 mln.) bij een drietal grotere gemeentes en één provincie. Door de Belastingdienst is geen fraude geconstateerd. De correcties hadden onder meer betrekking op een verkeerde toepassing van de overgangsbe-
palingen uit de Wet op het BTW-compensatiefonds en verkeerde labeling van BTW over ondernemersactiviteiten en niet-ondernemersactiviteiten.

6

Er is ten laste van de gemeenten, provincies en kaderwetgebieden in 2008 voor € 35 miljoen gecorrigeerd bij de controles. In 2007 was dit € 5,7 miljoen. Een verschil van € 29,3 miljoen. In 2008 waren er 95 controles tegen 69 in 2007. Alhoewel de hoeveelheid controles wel een deel van de verklaring van het verschil in geld is, is de stijging relatief gezien nog enorm. Hoe is dit te verklaren?

Zie antwoord op vraag 5.

7

Hoeveel gemeenten, provincies en kaderwetgebieden hebben zich inmiddels gecommitteerd aan horizontaal toezicht met de Belastingdienst?

Met 5 gemeenten en 1 provincie is in het kader van horizontaal toezicht een convenant getekend. De Belastingdienst is daarbovenop momenteel met circa 40 andere gemeenten en 3 provincies in overleg over het afsluiten van een convenant.